

Over het Handkracht boterfabriekje Amen-Ekehaar (beide namen worden gebruikt) is in de Provinciale-Asser-Courant (PDAC) - verzameld door Oud-Archivaris Drs. E. J. Werkman - redelijk veel te vinden. (Archief Assen 0210-4)

PDAC 28 September 1897 nr. 227

Ekehaar (Gem. Rolde) 27 September 1897. Dat de lessen in zuivelbereiding indertijd door den Heer Van Weijdom Claterbos te Rolde met Vrucht gegeven zijn en de nieuwere wijze van boterbereiding meer en meer veld winnen, blijkt hieruit dat in ons gehucht de tweede centrifuge is geplaatst voor eigen gebruik, nl. bij den landbouwer A. Westerling. De machine is geleverd door den heer Van der Ploeg te Grouw en voldoet naar we vernemen uitstekend. De andere centrifuge is reeds voor geruime tijd geplaatst bij den landbouwer J. t. B Koman alhier.

PDAC 11 Maart. 1902 nr. 59

Rolde, 10 Maart 1902. Hoogstwaarschijnlijk zal binnenkort nog eene boterfabriek in onze gemeente verrijzen. Zaterdagavond j.l. werd ten huize van J. Koerst te Amen eene vergadering van landbouwers uit Amen en Ekehaar gehouden om tot bovengenoemd doel te geraken. Uit hun midden is iemand gekozen om de boeren van Ekehaar, die niet alle tegenwoordig waren, te bezoeken en over de zaak te spreken.

Tevens is in deze samenkomst besloten, weldra een advies aan het gemeentebestuur te richten ter verkrijging van een straatweg van Rolde naar Amen en Ekehaar.

PDAC 22 Dec. 1902 nr. 297

Rolde, 20 December 1902. Ook te Amen zal hoogstwaarschijnlijk een boterfabriek worden opgericht. Binnenkort zal door landbouwers te Ekehaar-Amen eene vergadering worden belegd, die de verlangde inlich-tingen zal verstrekken. Dit zal dan de vijfde fabriek in onze gemeente zijn.

PDAC 27 December 1902 nr. 301

Rolde, 27 December 1902. Tot het oprichten van eene boterfabriek te Amen is thans besloten. Het bestuur is als volgt samengesteld: H. Strijk te Ekehaar, Voorzitter, H. Heuving te Amen, secretaris, H. Westerbrink te Ekehaar, penningmeester, J. Koerts en A. Hingstman te Amen, bestuursleden.

Zoo spoedig mogelijk zal de aanbesteding plaats hebben, na het opmaken der statuten. Het bestek zal vervaardigd worden naar dat van de fabriek te Balloo (nieuw systeem zonder grote kelder, zooals bij de oude fabrieken.)

PDAC 29 Januari 1903 nr. 24

ADVERTENTIE

Gevraagd Een Directeur

Van de op te richten boterfabriek te Amen

(gem. Rolde) tegen nader overeen te komen salaris.

Zich in persoon aan te melden voor 15 Februari a.s.

bij Het Bestuur

PDAC 7 Februari 1903 nr. 32

Rolde, 6 Februari 1903. Het bouwen van de boterfabriek „De Hoop” te Amen in deze gemeente is onderhands uitbesteed aan den heer H. Langjouw te Eekst voor f. 1479,--

PDAC 19 Februari 1903 nr. 42

Assen, 18 Februari 1903. Door het bestuur van de op te richten zuivelfabriek te Amen en Ekehaar is uit een dertiental sollicitanten voor de betrekking van directeur het volgende zestal opgemaakt. H. Hamming te Annen. B. Lutken te Hijken, R. Popken te Balloo, H. Ruiter te Witten, J. Reinders te Anderen en H.J. Veenhoven te Rolde. Uit dit zestal zal weldra een drietal worden geformeerd.

PDAC 24 Februari 1903 nr. 46

Rolde, 22 Februari 1903. Gisteravond is door het bestuur der boterfabriek te Amen en Ekehaar het volgende drietal voor de betrekking van directeur opgemaakt; H. Hamming te Amen, B. Lutken te Hijken en R. Popken te Balloo. Uit een achtal sollicitanten voor werkmans is benoemd R. Hup te Ekehaar.

PDAC 6 Maart 1903 nr. 55

Rolde, 5 Maart 1903. Tot directeur van de op te richten boterfabriek „De Hoop” te Amen (Gem. Rolde is heden benoemd de heer H. Hamming te Annen.

PDAC 17 Mei 1904 nr. 114

Ekehaar, gem. Rolde, 15 Mei 1904. In de jaarvergadering der boterfabriek Amen-Ekehaar, gister alhier te huize van J. Koerts gehouden, bleek dat de ontvangsten in 't afgelopen jaar f. 11.140,27 bedroegen, de uitgaven f. 11.038,02⁵, het saldo is dus f. 102. 24⁵. Verwerkt werd 216.580 liters melk. Hiervoor werd uitbetaald f. 6.932,05 of f. 3,20 per H.L. de geproduceerde boter woog 7.462,8 kilogram. Voor 1 kilogram boter was gemiddeld 29 liter melk noodig. De boter bracht per kilogram gemiddeld f. 1,11 op. Na afloop der vergadering werd den directeur eene gratificaties verleend en bracht men hem tevens hulde voor zijn uitstekende beheer.

PDAC 18 Mei 1905 nr. 116

Amen, 17 Mei 1905. Zaterdagavond werd alhier de gewone jaarvergadering van aandeelhouders der coöperatieve zuivelfabriek gehouden, waarin het bestuur rekening en verantwoording deed van zijn beheer. Uit het verslag bleek dat in het afgelopen jaar 216.048 liter melk was verwerkt, waarvoor werd uitbetaald f. 7.131,69 of gemiddeld f. 3,30 per liter. Uit bovengenoemde hoeveelheid melk werd 7.490 K.G. boter verkregen of uit 28,8 liter 1 K.G. terwijl voor 1 K.G. boter werd ontvangen f. 1,13. Het totaal der ontvangsten bedroeg met het saldo van het vorige jaar f. 8.669,98⁵, dat der uitgaven f. 8.549,47⁵, zoodat de kas sloot met een batig saldo van f. 120,51, welke gelden aanwezig bleken te zijn. Daarna werd overgegaan tot het verkiezen van twee bestuursleden wegens periodieke aftreding van de heeren H. Heuving en H. Westebing. Daar laatstgenoemde niet weder in aanmerking wenschte te komen, werd in diens plaats gekozen de heer G. Weggerink te Ekehaar, terwijl de heer Heuving werd herkozen. Als blijk van tevredenheid werden de directeur en de werkmans ieder met en gratificatie vereerd, waarna met een „lang bloeie de fabriek” de vergadering door den voorzitter werd gesloten.

PDAC 17 Mei 1906 nr. 115

Amen, 15 Mei 1906. J.l. Zaterdagavond werd eene vergadering gehouden van de leden de coöperatieve zuivelfabriek alhier. Uit het jaarverslag bleek dat er in het afgelopen dienstjaar 238.972 liter melk was verwerkt. Waaruit 8.157.1 K.G. boter werd verkregen of uit 29.2 liter 1 K.G. Voor de boter was ontvangen f. 9.769,83, alzoo voor 1 K.G. boter bijna f. 1.20, terwijl

voor de melk was uitbetaald f. 8.366,32 of gemiddeld f. 3,50 per 100 liter. Medegedeeld werd dat er in plaats van f. 150,-- f. 299,-- op de schuld der fabriek was afgelost. Over 't geheel bedroegen de ontvangsten met het saldo van het vorige jaar f. 9.951,06⁵, de uitgaven f. 9.881,83⁵. Zoodat de kas sloot met batig saldo van f. 69,23. Over 't algemeen was men zeer over den loop der zaken tevreden en werd den directeur een gratificatie van f. 10,-- toegekend voor zijn goed beheer.

PDAC 6 Juni 1906 nr. 130

Amen, 5 Juni 1906. Gister ontving heer H. Hamming, directeur aan de boterfabriek alhier het voor hem verblijdende bericht dat hij met goed gevolg examen voor commies bij 's Rijks directe belastingen had afgelegd.

(uit PDAC 29 October 1906 nr. 254 Tot Rijksambtenaar, standplaats Tegelen, is heden benoemd met ingang van 1 November de heer H. Hamming alhier)

PDAC 21 Juni 1906 nr. 143

ADVERTENTIE

Aan de coöperatieve Zuivelfabriek te Amen wordt gevraagd een Directeur.

Op een salaris van 7 gulden per week.

Aangifte vóór 9 Juli bij het Bestuur.

PDAC 13 Juli 1906 nr. 162

Amen, 11 Juli 1906. Uit een achttal sollicitanten naar de betrekking van directeur aan de boterfabriek alhier is door het bestuur het volgende drietal opgemaakt: W. Oostras te Witten, G. Redder te Gees en J. Sikkenga te Orvelte.

PDAC Maart 1908 ??

Bunne, 28 Maart 1908. *Uit een tiental sollicitante is benoemd tot directeur onzer zuivelfabriek de heer H. Oosting, thans als zoodanig werkzaam aan de zuivelfabriek te Amen, gem. Rolde**

PDAC 9 April 1908 nr. 84

Amen, 7 April 1908. Uit een achttal sollicitanten is benoemd tot directeur onzer zuivelfabriek de heer G. van Veen, thans werkzaam aan de zuivelfabriek te Witten (gem. Assen)

PDAC 20 Juli 1912 nr. 168

ADVERTENTIE

Gevraagd aan de Coöperatieve Handkracht Zuivelfabriek te Amen (gem. Rolde)

een bekwaam Directeur

Salaris f. 10,-- per week

Aanmelden persoonlijk bij het Bestuur vóór 30 Juli a.s

PDAC 3 Augustus 1912 nr. 180

Witten, 3 Augustus 1912. *De heer U. Alberts, werkman aan de zuivelfabriek alhier is uit 15 sollicitanten benoemd tot directeur aan de coöperatieve zuivelfabriek „De Hoop” te Amen (gem. Rolde)*

PDAC 19 Juli 1913 nr. 167

Assen, 19 Juli 1913. Gisteravond vergaderden in het café van den heer R. Schuring te Ekehaar de leden der Coöperatieve zuivelfabriek te Amen-Ekehaar, met het bestuur en Directeur der Coöperatieve Melkinrichting en Stoomzuivelfabriek te Assen inzake de levering van de melk aan laatstgenoemde fabriek. Na eene uitvoerige uiteenzetting door den Directeur omtrend de werking der fabriek te Assen werd met algemene stemmen besloten de fabriek te Amen-Ekehaar stop te zetten en voortaan de melk aan de fabriek te Assen te leveren. Zoo ziet men allengs in Drenthe de Handkrachtfabrieken van het zuiveltoneel verdwijnen.

PDAC 21 Juli 1913 nr. 168

Ingezonden

Mijnheer de Redacteur,

Vergun me een plaatsje in Uw veelgelezen blad voor het volgende, naar aanleiding van een schrijven in Uw blad van 19 Juli j.l. Daarin geeft de berichtgever te kenen dat met algemeene stemmen besloten was de melk van hier en Ekehaar aan de Stoomzuivelfabriek te Assen te zullen leveren. Dit eischt mijns inziens eenige wijziging en dient terecht vermeld te worden dat het lang geen algeheelen bijval vond om de melk naar Assen te zenden. In een vergadering, gehouden door de leveranciers den 15 Juli j.l. werd met 12 tegen 8 stemmen besloten de fabriek alhier op te heffen, terwijl nog drie voorstanders van onze fabriek dien avond de vergadering niet hadden kunnen bijwonen, zoodat ongeveer de helft hier liever had willen doorwerken. In een vergadering van 18 Juli j.l. gehouden met het bestuur en den Directeur van de Asser fabriek werd dan met algemeene stemmen besloten tot laatstgenoemde fabriek over te gaan. Waarom? Omdat de voorstanders van onze fabriek alhier inzagen dat de vereeniging te klein was zich te splitsen en zodoende zich met tegenzin aan hun lot onderwierpen.

Met dank voor de plaatsing

Een tevreden melkleverancier van de zuivelfabriek te Amen. **

PDAC 16 Augustus 1913 nr. 191

ADVERTENTIE

Wegens opheffing: Te Koop

De geheele inventaris der Handkracht Boterfabriek te Amen, bestaande uit twee Alfa centrifuges, ontroomer 600 en 450 liter per uur, een voorwarmer met pastericeertoestel, drie groote melkbakken, twee karntonnen met draaijer, een boterkneder enz.

Inlichtingen te bekomen bij den Secretaris, den heer H. Heuving te Amen, gem. Rolde.

PDAC 25 Oktober 1913 nr. 250

Verkoop van den geheelen Inventaris der Boterfabriek te Amen

Op Donderdag 30 Oktober 1913

's-Middags 2 uur aan de fabriek, bestaande uit een Ontroomer met trapbeweging, verm. 600 L-per uur, Voorwarmer met Pasteur koeler, Kneder, Melkbakken, Gerber toestel, Roomstaven enz.

* *Is vermoedelijk niet doorgestaan, als directeur niet genoemd in gedenkboek van 'Bunne'!*

** *via internet http://members.home.nl/h.ratering/20e_eeuw.htm*

Later kwamen vooral de boeren van Amen hier op terug en met enkele Ekehaarder boeren werden zij leverancier van Rolde.